

Cuprins

LISTA ABREVIERILOR UTILIZATE	5
ASPECTE INTRODUCTIVE	9
Subcapitolul 1. Probele în procesul penal.....	9
1.1. Importanța probelor	9
1.2. Mijloacele de probă și procedeele probatorii	11
1.3. Obiectul probei, sarcina probei și prezumția de nevinovăție	12
1.4. Aprecierea probelor și standardele probatorii	13
Subcapitolul 2. Principiile care guvernează administrarea probelor	15
2.1. Priniciul libertății probelor	17
2.2. Priniciul legalității	17
2.3. Priniciul loialității	19
2.4. Legalitatea și loialitatea administrării probelor – garanții ale dreptului la un proces echitabil	22
Subcapitolul 3. Scurte considerații privind sancțiunile în dreptul procesual penal	24
3.1. Nulitatea	24
3.2. Inadmisibilitatea	29
3.3. Decădere.....	30
3.4. Excluderea probelor – o nouă sancțiune de drept procesual penal.....	30
CAPITOLUL II	
REGULA EXCLUDERII. ISTORIC, REGLEMENTARE, ASPECTE	
CONTROVERSE, RATIO ESSENDI	35
Subcapitolul 1. Istoric	35
Sectiunea 1. Originea și evoluția istorică a regulii excluderii	35
Sectiunea 2. Considerații privind sancțiunea excluderii în dreptul procesual penal român	43
Subcapitolul 2. Reglementarea regulii excluderii probelor în alte sisteme de drept	48
Sectiunea 1. Regula excluderii probelor în sisteme de <i>common law</i>	48
1.1. Regula excluderii probelor în Statele Unite ale Americii.....	48
1.1.1. <i>Mapp. v. Ohio</i>	49
1.1.2. <i>Miranda v. Arizona</i>	50
1.1.3. <i>Massiah v. United States</i>	53
1.1.4. Excepții de la regula excluderii probelor. Probele derivate	56
1.1.4.1. Excepția bunei-credințe.....	56
1.1.4.2. Excepția sursei independente	58
1.1.4.3. Excepția descoperirii inevitabile	59
1.1.4.4. Doctrina atenuării	60
1.1.5. Aspekte procedurale.....	62
1.2. Regula excluderii probelor în Anglia și Țara Galilor	63
1.2.1. Excluderea obligatorie	64
1.2.2. Excluderea discreționară	68
1.3. Regula excluderii probelor în Canada	68
1.4. Regula excluderii probelor în Australia.....	70
1.5. Scurte concluzii.....	73
Sectiunea 2. Regula excluderii probelor în sisteme de drept continental.....	74

2.1. Sancțiuni procedurale ale probelor în dreptul procesual penal francez	74
2.2. Excluderea probelor în dreptul procesual penal german	76
2.3. Excluderea probelor în dreptul procesual penal italian	79
2.4. Scurte concluzii	81
Secțiunea 3. Excluderea probelor: diferențe culturale și instituționale între sistemele de common law și sistemele de drept continental	82
Subcapitolul 3. Excluderea probelor – o regulă de drept controversată	84
Secțiunea 1. Argumente împotriva regulii excluderii probelor	85
Secțiunea 2. Argumente în favoarea regulii excluderii probelor	88
Secțiunea 3. Concluzii	89
Subcapitolul 4. <i>Ratio essendi</i>	90
Secțiunea 1. Asigurarea fiabilității probelor	90
Secțiunea 2. Garantarea dreptului de a nu contribui la propria acuzare	92
Secțiunea 3. Garantarea protecției drepturilor acuzatului	94
Secțiunea 4. Garantarea principiului integrității procedurilor judiciare	95
Secțiunea 5. Garantarea efectului descurajator	97
Secțiunea 6. Fundamentul excluderii probelor obținute în mod nelegal în dreptul român	99
Secțiunea 7. Concluzii	102

CAPITOLUL III

STANDARDUL DE PROTECȚIE AL CEDO ÎN MATERIA PROBELOR OBȚINUTE

PRIN VIOLAREA UNUI DREPT FUNDAMENTAL	104
Subcapitolul 1. Garanțiile prevăzute de art. 3 CEDO	107
Secțiunea 1. Reglementări internaționale ale interdicției utilizării torturii	107
Secțiunea 2. Considerații de ordin general privind art. 3 din CEDO	111
Secțiunea 3. Jurisprudența CtEDO în materia probelor obținute prin rele tratamente	115
3.1. Declarațiile obținute prin rele tratamente	115
3.1.1. Relele tratamente au fost aplicate de către agenții statului	115
3.1.2. Relele tratamente au fost aplicate sau există riscul că vor fi aplicate de către agenții unui stat terț	118
3.1.3. Relele tratamente au fost aplicate de către particulari fără implicarea agenților statului	121
3.2. Probele materiale obținute prin rele tratamente	123
3.3. Concluzii	131
Secțiunea 4. Interdicția relelor tratamente în legislația și jurisprudența națională	132
Subcapitolul 2. Garanțiile prevăzute de art. 6 CEDO	136
Secțiunea 1. Dreptul la tăcere și la neautoacuzare	137
1.1. Considerații de ordin general	137
1.2. Standardul CEDO	139
1.3. Scurte concluzii	145
1.4. Dreptul la tăcere și la neautoacuzare în legislația și jurisprudența națională	147
1.4.1. Dreptul la tăcere și la neautoacuzare al acuzatului	147
1.4.2. Dreptul la neautoacuzare al martorului	151
Secțiunea 2. Dreptul la apărare	161
2.1. Standardul CEDO	161
2.2. Dreptul la apărare în legislația și jurisprudența națională	170

2.2.1. Reglementarea generală.....	170
2.2.2. Asistența juridică obligatorie a suspectului și inculpatului.....	171
2.2.3. Efectivitatea asistentei juridice acordate de avocatul din oficiu	176
2.2.4. Încălcarea drepturilor avocatului	177
2.2.5. Încălcarea dreptului la apărare	179
Sectiunea 3. Interdicția provocării.....	182
3.1. Standardul CEDO	182
3.2. Provocarea în legislația și jurisprudența națională.....	187
Subcapitolul 3. Garanțiile prevăzute de art. 8 CEDO	193
Sectiunea 1. Standardul CEDO	193
Sectiunea 2. Concluzii privind standardul CEDO.....	198
Sectiunea 3. Dreptul la viață privată în legislația și jurisprudența națională	200
CAPITOLUL IV	
REGLEMENTAREA SANȚIUNII EXCLUDERII ÎN DREPTUL PROCESUAL PENAL ROMÂN	211
Subcapitolul 1. Prințipiu loialității administrării probelor	211
Sectiunea 1. Interdicția întrebuiențării violențelor, amenințărilor ori a altor mijloace de constrângere, a promisiunilor sau îndemnurilor în scopul obținerii probelor	211
Sectiunea 2. Interdicția utilizării metodelor sau tehniciilor de ascultare care afectează capacitatea persoanei de a-și aminti și de a relata în mod conștient și voluntar faptele.....	218
Sectiunea 3. Interdicția provocării.....	225
Subcapitolul 2. Natura juridică a sanctiunii excluderii	228
Subcapitolul 3. Reglementarea sanctiunii excluderii.....	233
Sectiunea 1. Excluderea necondiționată.....	233
1.1. Probele obținute prin tortură și probele derivate din acestea.....	233
1.2. Probele obținute prin încălcarea confidențialității con vorbirilor dintre acuzat și avocatul său	235
1.3. Probele obținute prin examinarea fizică a persoanei în absență consimțământului scris	238
Sectiunea 2. Excluderea condiționată.....	241
Sectiunea 3. Dimensiunile sanctiunii excluderii probelor.....	244
Subcapitolul 4. Dificultăți practice în materia excluderii probelor	252
Sectiunea 1. Excluderea probelor obținute în mod nelegal favorabile acuzatului	252
Sectiunea 2. Excluderea probelor obținute în mod nelegal de către părți.....	254
Subcapitolul 5. Excluderea probelor derivate.....	257
Sectiunea 1. Considerații de ordin general	257
Sectiunea 2. Condițiile excluderii probei derivate	262
2.1. Proba derivată să fie obținută în mod direct din proba obținută în mod nelegal.....	262
2.2. Proba derivată să nu poată fi obținută în alt mod.....	268
Subcapitolul 6. Concluzii.....	271
CAPITOLUL V	
PROCEDURA VERIFICĂRII LEGALITĂȚII ADMINISTRĂRII PROBELOR ȘI A EFECTUĂRII ACTELOR DE CĂTRE ORGANELE DE URMĂRIRE PENALĂ	273
Subcapitolul 1. Conținutul verificării legalității administrării probelor	273

Subcapitolul 2. Verificarea legalității administrării probelor în cursul urmăririi penale	280
Subcapitolul 3. Excluderea probelor în procedura de cameră preliminară	283
3.1. Procedura soluționării cererilor și excepțiilor	283
3.2. Titularii cererilor și excepțiilor	285
3.3. Forma cererilor și excepțiilor	287
3.4. Probele privind legalitatea administrării probelor	288
3.5. Soluțiile judecătorului de cameră preliminară	290
3.6. Contestația	291
3.7. Natura hotărârilor pronunțate în procedura camerei preliminare	293
3.8. Reluarea procedurii de cameră preliminară	293
Subcapitolul 4. Excluderea probelor în cursul judecății și în apel	295
Subcapitolul 5. Excluderea probelor în alte proceduri	298
5.1. Plângerea împotriva soluției de clasare	298
5.2. Confirmarea renunțării la urmărire penală	299
5.3. Acordul de recunoaștere a vinovăției	301
 CAPITOLUL VI	
ALTE CONSECINȚE ALE NERESPECTĂRII PRINCIPIULUI LEGALITĂȚII ADMINISTRĂRII PROBELOR	303
Subcapitolul 1. Răspunderea penală	303
Subcapitolul 2. Răspunderea patrimonială a statului și a magistraților pentru erori judiciare	309
Subcapitolul 3. Răspunderea disciplinară	316
3.1. Răspunderea disciplinară a magistraților	316
3.2. Răspunderea disciplinară a organului de cercetare penală	318
Subcapitolul 4. Alte posibile măsuri pentru prevenirea încălcării dispozițiilor legale	320
CONCLUZII	323
REFERINȚE BIBLIOGRAFICE	329